

Tisztelt Képviselő Asszony/Úr!

Az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága a Magyarország Alaptörvényének Átmeneti Rendelkezéseiről szóló, T/5005. számú törvényjavaslat vitájához bizottsági módosító javaslatként azt terjesztette elő, hogy amíg a bíróságok kiegyensúlyozott ügyterhelése nem valósul meg, az Országos Bírói Hivatal elnöke és a legfőbb ügyész az általános illetékességű bíróságtól eltérő bíróságot jelölhessen ki, illetve ilyen bíróság előtt emelhessen vádat, diszkrecionális jogkörben.

Mint azt Ön is nyilván tudja, 2011. december 19-ei ülésén az Alkotmánybíróság megállapította, hogy alkotmányellenes a büntetőeljárás törvény azon rendelkezése, amelynek értelmében a kiemelt jelentőségű büntetőügyekben az a bíróság jár el, ahol az ügyész az eljárás ésszerű időn belül való, illetve soron kívüli elbírálásának biztosítása végett vádat emel. Az Alkotmánybíróság szerint „ez a szabály sérti az Alkotmánynak, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményének a pártatlan bírósághoz való (ezen belül különösen a pártatlanság látszatát megkövetelő) jogot, valamint a fair eljárás elvét (és ebben a fegyverek egyenlőségének követelményét) megfogalmazó rendelkezéseit. Az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy az általános illetékességtől való eltérés csak akkor egyeztethető össze az Egyezménnyel, ha a döntés meghozatala a bíróságok intézményi struktúráin belül történik, valamint ha a jogalkotó az eltérés szabályait és előfeltételeit átláthatóan, előre és világosan rögzíti, és e tekintetben nem hagy teret diszkrecionális jogkörnek.”

Bár feltételezzük, hogy Ön az Alkotmánybíróság döntését és az abban kifejtett elveket tiszteletben tartva ezek után nem fogja támogatni a bizottsági módosító javaslatot, fel kívánjuk hívni a figyelmét a módosító javaslat elfogadásának várható gyakorlati következményeire is.

1. A javasolt rendelkezés alkalmazásával lefolytatott eljárások nem lesznek összhangban az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogában rögzített elvekkel.
2. Az Emberi Jogok Európai Bírósága ezért minden ilyen ügyben meg fogja állapítani az egyezményesértést és várhatóan kártérítés megfizetésére kötelezi a magyar államot.
3. Az egyezményesértés megállapítása a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés g) pontja alapján felülvizsgálati ok, ezért ilyen esetekben a meghozott jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróságnak hatályon kívül kell helyeznie, és az ügyeket az általános illetékességi szabályok alapján újra kell tárgyalni.
4. A terheltnek fel nem róható időmúlás miatt az új eljárásban feltehetően enyhébb ítéletet hoznak majd a bíróságok, mint amit eredetileg kiszabtak.

5. Az új eljárás miatt a végleges jogerős döntés ésszerűtlenül hosszú idő alatt fog megszületni, ami újabb strasbourgi marasztalást és újabb kártérítési kötelezettséget eredményez a magyar állam oldalán.

Javasoljuk, hogy a módosító javaslatról való szavazás során e következményeket is mérlegelje majd.

Budapest, 2011. december. 20.

Kádár András Kristóf
társelnök
Magyar Helsinki Bizottság

Szabó Máté Dániel
igazgató
Eötvös Károly Intézet

Dénes Balázs
elnök
TASZ